

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ към годишният финансов отчет за 2017 г.

1. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

„Хидравлични елементи и системи“ АД, град Ямбол, е вписано в Търговския регистър на Агенция по вписванията с ЕИК 838168266.

Капиталът на акционерното дружество е 18 193 752 лв.

Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите, състоящ се от три члена – юридически лица, в състав:

1. „Состра инженеринг“ ЕООД – представлявано от Евгений Василев Узунов, председател на СД.
2. „Велев Инвест“ ООД – представлявано от Васил Георгиев Велев, член на СД, изпълнителен директор.
3. „МАЯ-ПЛ“ ООД – представлявано от Спас Борисов Видев, член на СД.

Предмет на дейност: маркетингова, изследователска, развойна, производствена, инженерна, пласментна и вътрешно- и външнотърговска дейност в областта на хидравличните изделия и системи, общо машиностроение, стоки и услуги за населението.

Дружеството е образувано за неопределен срок.

През отчетния период дружеството е реализирало 98.61 % от приходите си от основния предмет на дейност – производство на хидравлични изделия.

Средно списъчният брой на персонала за 2017 г. е 581 заети лица.

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне

Дружеството е приело Международните счетоводни стандарти като първична счетоводна база от 01 януари 2003 г., поради което настоящият финансов отчет е изгoten в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издание на Комитета за Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, и приети за приложение от Европейския съюз. Към 31 декември 2017 г. Международните счетоводни стандарти включват: Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, тълкуванията на Борда по Международни счетоводни стандарти и разясненията на Постоянният комитет за разяснения. Дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 01 януари 2017 г. не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти, тълкувания и подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти, които са били уместни за неговата дейност.

Данните за 2017 г. са представени при спазване на принципа на историческата цена,

модифицирани в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност.

Дружеството е задължено текущо да отчита дейността си и да изготвя междинни финансови отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно законодателство. ХЕС АД е публично дружество и изготвя годишни финансови отчети, съгласно МСФО 34, които представя в КФН и на обществеността.

Отчетът за финансовото състояние и отчетът за всеобхватния доход са изгответи в съответствие с хипотезите за текущо начисляване и действащо предприятие.

Приложена е финансовата концепция за поддържането на собствения капитал.

Всички данни за 2016 г. и 2017 г. са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева.

2.2. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

През отчетния период счетоводната политика не е променяна.

Някои от перата в баланса, в отчета за доходите и в отчета за паричния поток за 2016 г. са прекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2017 г.

2.3. Използване на приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансов отчет по Международните счетоводни стандарти изиска ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви и признатите приходи и разходи – като амортизации, обезценки и други. Действителните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки, представени в отчета. Приблизителните оценки и предположения се преразглеждат ежегодно към 31 декември и резултатите от тях се признават за периода за който се отнасят.

Дружеството представя сравнителна информация за една предходна година.

2.4. Управление на финансовите рискове. Фактори на финансовите рискове

Дейността на дружеството е изложена на редица финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти по банкови кредити, залози срещу вземания и кредитни периоди, предоставяни на клиенти.

2.4.1. Риск от курсови разлики

Основните продажби на дружеството са предназначени за Европейския съюз и износ за трети страни. Разплащанията са в евро и щатски долари. Ръководството строго съблюдава и взема мерки за избягването на негативни последици от промените във валутните курсове.

2.4.2. Лихви по търговски и банкови кредити

За текущата си дейност дружеството не ползва банков кредит.

2.4.3. Кредитни рискове

Дружеството предоставя кредитни периоди на по-големите си клиенти от 30 до 75 дни. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на 30-45 дни, предоставени му от неговите доставчици.

2.4.4. Ликвидност

Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност.

2.5. Дефиниция и оценка на елементите на счетоводния баланс

2.5.1. Дълготрайните материални активи, са представени в баланса по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с натрупаните амортизации и признатата обезценка. Стойностният праг за определяне на даден актив като дълготраен е 700,00 лева.

2.5.2. Дълготрайните нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и признатата обезценка.

2.5.3. Обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи.

Към 31 декември 2017 г. обезценка на същите не е извършена, тъй като няма индикации и постоянни условия за обезценка.

2.5.4. Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи

Амортизациите са начислявани по линейния метод според предполагаемия полезен живот на активите върху амортизируемата стойност.

За 2017 г. са използвани следните амортизационни норми:

➤ Сгради	4%
➤ Съоръжения	4%
➤ Машини и оборудване	20%
➤ Транспортни средства	10%
➤ Автомобили	20%
➤ Компютри	40%
➤ Нематериални активи	40%
➤ Други	15%

2.5.5. Материални запаси

Материалите са отчетени по цена на придобиване, формирана от покупната цена плюс всички преки разходи за доставката им в предприятието, които са довели в състояние за употреба.

Продукцията е отчетена по фактическа себестойност, която включва всички преки и косвени разходи, без разходите за управление и продажби, финансовите и извънредните разходи.

Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи, до степента на своята завършеност.

През отчетния период материалните запаси при тяхното отписване е прилаган препоръчителният метод – средно притеглена цена.

В края на отчетния период не е извършена обезценка на материалните запаси, поради това, че отчетната им стойност не е по висока от нетната им реализуема стойност.

2.5.6. Вземанията в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а деноминирани в чуждестранна валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ приход или разход в Отчета за всеобхватния доход. Обезценка не е извършвана.

2.5.7. Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, а паричните средства деноминирани в чуждестранна валута са оценени по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ финанс приход или разход в Отчета за всеобхватния доход.

2.5.8. Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31 декември 2017 г. внесеният напълно основен капитал е в размер 18 193 752 лв. Капиталът е разпределен в 18 193 752 броя обикновени, безналични, поименни акции с право на глас, всяка с номинал по 1.00 лв. Основни акционери в дружеството са:

1. "Стара планина холд" АД 64.53 %;
2. "Славяна" АД 8.28 %;
3. ЗУПФ „Алианц България" 6.99 %.

2.5.9. Преоценъчен резерв. В баланса на дружеството е представен резултатът от извършените през предходни години преоценки: през 2006 г. е извършена оценка на недвижимите имоти – земя и сгради, при която е формиран резерв от последващи оценки в размер на 5 079 хил. лв., който не е признат за данъчни цели. Към 31 декември 2017 г. преоценъчният резерв е в размер на 5 046 хил. лв., в резултат на отписване на дълготрайни активи при продажба, модернизация и реконструкция.

2.5.10. Пасивите в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези, деноминирани в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г.

2.6. Признаване на приходите и разходите

Приходите от продажби и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите в чуждестранна валута са отчетени по централния курс на БНБ към датата на начисляването им.

2.7. Данъчно облагане

Разходите за данъци са начислени в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата, който за 2017 г. е 10 % е изчислен на база облагаемата печалба в съответствие с правилата на Закона за корпоративното подоходно облагане.

3. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

3.1. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи по отчетна стойност, натрупана амортизация и балансова стойност по групи сходни активи са следните:

в хил. лв.

Текст	Земи	Сгради	Машини и оборудв.	Съоръже ния	Трансп. средства	Други	Общо
Отчетна стойност							
Към 01.01.2017 г.	1 027	6 102	24 293	2 583	1 087	1 075	36 167
Придобити		858	1 578	136	131	125	2 828
Последваща оценка							
Отписани		2	254		166		422
Отчетна стойност към 31.12.2017 г.	1 027	6 958	25 617	2 719	1 052	1 200	38 573
Натрупана амортизация							
Към 01.01.2017 г.		1 988	18 606	943	771	477	22 785
Начислена		270	1 893	106	89	146	2 504
Последваща оценка							
Отписана		1	242		166		409
Към 31.12.2017 г.		2 257	20 257	1 049	694	623	24 880
Балансова ст-ст към 31.12.2017 г.	1 027	4 701	5 360	1 670	358	577	13 693

Към 31 декември 2017 г. в ХЕС АД са направени 3 093 хил. лв. разходи за придобиване на ДМА. Поетапно се въвеждат в експлоатация ДМА съгласно приетата Инвестиционна програма за 2017 г.

3.2. Нематериални дълготрайни активи

Към 31 декември 2017 г. дружеството притежава нематериални дълготрайни активи с балансова стойност в размер на 226 хил. лв., в т.ч. Софтуер за инженерно проектиране и чертане 46 хил. лв. – Top Solid; Софтуер за маркиращи уреди – 4 хил. лв. Софтуер за планиране на производството – 71 хил. лв. и 105 хил. лв. – Пакет от документи за производството на Аксиално-бутален хидромотор.

3.3. Дългосрочни финансови активи

ХЕС АД притежава инвестиции на обща стойност 4 689 хил. лв. разпределени в следните дружества:

1. ЗАД „Асет Иншуърънс“ АД, град София, бул. „Т. Александров“ № 81-83. ЕИК 203066057. Общо застраховане. Размер на капитала – 10 500 000 лева, разпределен в 105 000 броя акции с номинал 100 лева. ХЕС АД притежава 21 000 броя акции. Дял от гласовете в общото събрание – 20,00%. Към 31 декември 2017 г. общий размер на инвестициите в ЗАД „Асет Иншуърънс“ АД е 2 709 х. лв.

2. „Интернейшънъл Асет банк“ АД, град София, бул. „Т. Александров“ № 81-83. ЕИК 000694329. Лицензирана търговска банка. Размер на капитала – 30 306 444 лева, разпределен в 30 306 444 броя акции с номинал 1 лев. ХЕС АД притежава 1 979 788 броя акции. Дял от гласовете в общото събрание – 6,53%. Размер на инвестициите 1 979 788 лева.

3. „СПХ Транс“ ООД, град София, ул. „Фр. Ж. Кюри“ № 20. ЕИК 130981001. Деяности, свързани с транспортни услуги. Размер на капитала – 10 000 лева, разпределени в 100 броя дялове с номинал 100 лева. ХЕС АД притежава 5 броя дялове. Дял от гласовете в общото събрание – 5.00 %. Размер на инвестициите 500 лева.

4. ТЕКУЩИ АКТИВИ

4.1. Търговски вземания

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Вземания от клиенти в страната	487	504
- Вземания от клиенти в чужбина	5 072	3 613
- Предоставен паричен заем	1 000	1 000
- ОБЩО	6 559	5 117

Вземанията от клиентите се погасяват в срокове, определени с договорите за доставка на продукция.

През разглеждания период ХЕС АД продължава предоставения заем на Лизингова компания АД - София в размер на 1 000 хил. лв., за срок от 1 година, при годишна лихва 3 % и тримесечни лихвени плащания.

4.2. Други вземания

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
Същите са с текущ характер и са:		
- Данъчен кредит по ЗДДС	504	333
- Други	109	42
- ОБЩО	613	375

4.3. Парични средства	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Парични средства в брой	5	8
- Парични средства в банки в левове и валута	6 237	6 845
- ОБЩО	6 242	6 853

5. ТЕКУЩИ ПАСИВИ

5.1. Търговски задължения	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Доставчици	4 694	2 516
- Клиенти по аванси	252	624
- ОБЩО	4 946	3 140

Задълженията се обслужват съгласно подписаните договори и няма просрочени такива. Получените аванси са от фирма “Палфингер” за формиране на задел за материали.

5.2. Задължения свързани с възнаграждения	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Задължения към персонала	1 197	829
- Задължения към осиг. организации	284	197
- ОБЩО	1 481	1 026

5.3. Данъчни задължения	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Задължения към бюджета по ЗДДФЛ	146	109
- Задължения за корпоративен данък	43	12
- Други данъци по ЗКПО и ЗМДТ	12	11
- ОБЩО	201	132

5.4. Други задължения	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Дивиденти	2 330	535
- Лизинг	105	137
- Други	2	
- ОБЩО	2 437	672

Тези задължения се погасяват съгласно договорите и нормативните срокове – няма просрочени.

6. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

6.1. Други дългосрочни задължения	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Приходи за бъдещи периоди	11	203

7. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

7.1. Резерви

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Резерв от последващи оценки	5 046	5 048
- Законови резерви	1 819	1 819
- Други резерви	2 876	2 876
- ОБЩО	9 741	9 743

7.2. Неразпределена печалба

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Неразпределена печалба	1 038	884

7.3. Печалба от текущия период

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Текуща печалба	4 483	3 705

8. РАЗХОДИ

8.1. Разходи за обичайна дейност

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Разходи за материали	29 361	25 092
- Разходи за външни услуги	6 925	6 030
- Разходи за амортизации	2 649	2 507
- Разходи за възнаграждения	9 032	6 567
- Разходи за осигуровки	1 666	1 180
- Други разходи	321	312
- ОБЩО	49 954	41 688

8.2 Суми с корективен характер

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Балансова стойност на продадените активи	395	339
- Изменение на запасите от продукция и НП	(473)	41
- ОБЩО	(78)	298

8.3 Финансови разходи

	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Разходи за лихви	6	7
- Отрицателни курсови разлики	278	124
- Други финансови разходи	35	42
- ОБЩО	319	173

9. ПРИХОДИ

9.1. Приходи от дейността	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Продукция	54 372	45 389
- Услуги	303	228
- Други	466	361
- ОБЩО	55 141	45 978
9.2. Финансови приходи	в хил. лв.	
	към 31.12.2017	31.12.2016
- Приходи от лихви	57	81
- Положителни курсови разлики	11	231
- Приходи от финансиране	12	11
- ОБЩО	80	323

10. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към края на отчетния период дружеството няма заложени активи.

Между ХЕС АД и ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД бе сключен договор за поемане на подчинено условно задължение. Съгласно този договор ХЕС АД се задължава да предостави на ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД при поискване и при настъпване на активиращо събитие сумата до 294 хил. лева.

Директор „Финанси“: Радослава Дончева

Прокуррист: инж. Георги Георгиев